

458 Zion pris din saliggørere (Laub 1916)

448 Dåb

180 Hører til I høje himle

470 Lad os bryde brødet sammen

438 Hellig

192.7-9 Du som har dig selv (Hoffmann)

178 Han står på randen af sin grav

Forestil jer en juleaften. Familien er samlet. Der er dækket fint op. Anden står på bordet, sprød, duftende og lækker. Moderen begynder at skære den for. Hun deler et stykke ud til hvert af familiemedlemmerne og siger: Tag det og spis det, det er mit kød. Det lyder makabert og ubehageligt. Men det er sådan det må have lydt den skærtorsdags aften, hvor Jesus tog afsked med sine disciple . Det er et sammenstød af helt ubærligt omfang. Jesus og disciplene er sammen for at fejre påske. Festen for befrielsen ud af den mest gennemgribende håbløshed, men kan forestille sig. Slaveriet i Ægypten. Nutiden var taget fra israelitterne, deres dage var endeløst slid fra morgen til aften, et slid, de intet selv fik ud af ud over muligheden for at overleve til næste dag. Nætterne var søvn i usle hytter, en søvn som næppe har været nok til at restituere de overanstrengte lemmer. Og fremtiden var taget fra

dem i bogstaveligste forstand og på den mest brutale måde. For alle de nyfødte drengebørn blev dræbt. Og uden drenge ingen mænd. Og uden mænd ingen nye børn. Folket ville uddø i løbet af en enkelt generation. Da kom befrielsen. Uventet. Fra en kant ingen havde regnet med, ind fra ørkenen så at sige, med Moses der af Gud var udset til at føre hans folk ud i friheden. Påsken var for jøderne festen for, at selv når det ser aller sortest ud, kan man håbe på redning. For Gud er der og leder historien ad sine uudgrundelige veje. Og så sidder Jesus her ved måltidet og taler om svigt og forrædderi, ja værst af alt, han taler om at hans krop skal hengives for dem og at hans blod skal udgydes for dem. Han fortæller dem, at han skal dø nu, lige straks. Og han vælger selve festaftenen, befrielsesfesten over alle til at fortælle dem det.

Er der nogen sammenhæng mellem påskefesten og Jesu forestående død?

Ja, det er jo mærkeligt. For præsterne ved templet havde ganske vist planlagt at få ram på Jesus, men de havde udtrykkeligt besluttet at det ikke skulle ske under påskefesten for at der ikke skulle blive uro i folket. Alligevel er det lige nøjagtig i påskefestens hjerte, at Jesus bliver arresteret og henrettet. Hvordan kan det være? Svaret er, at det er Jesus selv der fremtvinger, at det kommer til at ske netop under påskefesten. Og han gør det ved at afsløre for hele discipelflokken, at Judas er i færd med at forråde ham. Det er ham der dypper i skålen sammen med mig, der forråder mig, siger. De kan alle sammen se med deres øjne, at det er Judas. Og Judas kan med sine egne øjne se, at alle de andre disciple ved, at han er

forrhæder. Fra det øjeblik har Judas ikke længere nogen mulighed for at forblive i discipelflokken. Han er alene. Og det er Jesus, der har stødt ham ud ved at afsløre hans forræderi for alle de andre. Ja, ikke nok med det. Judas er formodentlig i livsfare. Under de videre begivenheder lidt senere på natten hører vi, at Peter er bevæbnet med et sværd. Judas er forræder. Men hans reaktion på Jesu afsløring tyder på, at han ikke blot har skjult det for de andre, men også for sig selv. Og ved at tvinge Judas til at se sit eget forræderi i øjnene tvinger Jesus ham på en måde til at virkeliggøre forræderiet.

Sådan som jeg forstår skærtorsdagsfortællingen, styrer Jesus bevidst og med åbne øjne begivenhedernes gang, så det netop bliver under påskefesten, han bliver dræbt. Og når evangelisterne så omhyggeligt gør opmærksom på, at præsterne ville undgå, at drabet skulle ske under påskefesten, så får de dermed også sagt: "Der kan I se! der er ingen, der kan køre om hjørner med Jesus. Det er ham der styrer. Også der hvor det ser ud som om han er helt magtesløs".

Hvorfor beslutter Jesus, at det skal være ved påskefesten, han bliver slået ihjel? I den kristne tradition har man især hæftet sig ved, at der på den måde bliver en parallel mellem Jesus og påskelammet. Men for det første er det ikke lammekødet, Jesus deler ud. Det er brødet. For det andet var der ingen der kunne drømme om at drikke påskelammets blod. Tværtimod, blodet af påskelammet blev smurt på dørstolpen og det at drikke blod er en utænkelighed, en helligbrøde af værste art for en from jøde. Jeg tror, at når Jesus helt bevidst styrede begivenhedernes gang sådan, at hans død stik imod præsternes vilje indtraf under påskefesten, så var det selve kernen i

påskefesten han ville sætte i forbindelse med sin egen død. Og kernen i påskefesten det er det, der har givet jøder op igennem historien mod og styrke til at udholde selv de værste rædsler og til at rejse sig trods de værste ydmygelser. Kernen i påskefortællingen og påskefesten er, at selvom alt ser aldrig så håbløst og aldrig så umuligt ud, så er der altid den mulighed tilbage, at Gud griber ind og får alt til at blive anderledes. Gud greb ind. Det er det jøderne fejrede i påsken. Og det er det, der er de sidste ord i den salme, Jesus godt 12 timer efter sin indstiftelse af nadveren citerede begyndelsen af under sin døds kamp på korset: Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig? sagde Jesus på korset. det er begyndelsen på Salme 22 i Det gamle Testamente, og slutningen på den salme er: " Der skal forkyndes om Herren for kommende slægter, man skal forkynde hans retfærdighed for folk, der fødes, for han greb ind!"

Jeg tror Jesu død i høj grad har med den jødiske påske at gøre, men kun fordi hans død overtrumpes af hans opstandelse. For Jesu død og opstandelse fortæller jo om Guds indgriben på en langt mere radikal måde end den jødiske påskefortælling gør. Gud kan ikke blot gribe ind og skabe befrielse og udvej af selv dem mest håbløse og umulige situation. Gud kan gribe ind og befri. Også når alt er uhjælpeligt for sent. Når hjertet er standset, når blodet et er løbet ud, når man er død og alt er uigenkaldeligt forbi. Når man ligger i sin grav og forrådnelsen er i gang. Selv da kan Gud gribe ind og gøre alt nyt, lade livet udfolde sig på ny trods alt der vil ødelægge det.

Og når Jesus tager brødet og vinen på påskebordet og siger til sine disciple at det er hans legeme og blod og at de skal huske på ham, når de spiser og drikker det, så giver han dem og os et tegn,

der rækker helt ind i det aller mest basale i vores dagligdag: at spise og drikke. Husk mig når I spiser og drikker, siger han. Ikke fordi han er bange for at blive glemt, men for at de helt ind i det allermest trivielle i deres hverdage skal huske, at der altid er håb, at der altid er mulighed, også når alt er for sent også når alt håb er ude, også når man mærker døden udslette sin krop, selv da er der håb. For Gud er der, og hvor Gud griber ind er der liv og befrielse. Frygt intet. Frygt end ikke døden. Stol på Gud, stol på at Gud griber ind og skaber liv og glæde trods død og mørke. Det er den arv Jesus efterlader til sine disciple, da giver dem brødet og vinen og byder dem at huske ham, hver gang de sætter tænderne i et stykke brød og hver gang de sætter et bæger vin til læberne.

Husk Jesus, den korsfæstede og opstandne. Så ved du, at der altid er håb.

Amen.